

SBAB!

Inlåning & Sparande

Nummer 12 2015 • 8 december 2015

Svenska hushåll har ökat sitt sparande markant under 2000-talet. Vanliga bankkonton har blivit en mycket populärare sparform än både fonder och försäkringar. Bakom denna trend ligger sannolikt en gynnsam ekonomisk utveckling men framför allt en ökad försiktighet hos hushållen.

Kontosparande slår fonder och försäkringar ...

Svenska hushåll har ökat sitt sparande markant under 2000-talet. Vanliga bankkonton har blivit en mycket populärare sparform än både fonder och försäkringar. Bättre ekonomiska förutsättningar har gett fler hushåll möjlighet att spara samtidigt som försiktigheten ökat. Tidigare oro på finansmarknaderna kan ligga bakom liksom ett ökat behov av en lättillgänglig sparbuffert när arbetsmarknaden är mer osäker.

Rapporten baseras på statistik från SCB.

Stort hushållssparande

Enligt SCB:s sparbarometer för det tredje kvartalet så har de svenska hushållen nettosparat nästan 365 miljarder kronor i finansiella tillgångar under det senaste året. Till finansiella tillgångar räknas kontanter, bankkonton, värdepapper som obligationer och aktier, samt fonder och försäkringar. Hushållen kan också investera eller spara i reala tillgångar som bostäder men det saknas exakta uppgifter om detta sparande. Räknar vi bort insättningar till tjänstepension och premiepension (PPM) så var det finansiella sparandet nästan 150 miljarder det senaste året. Sparandet har accelererat ordentligt de senaste åren, exempelvis sparade hushållen endast 72 miljarder under 2011 (233 miljarder om tjänstepension och PPM räknas med). Vi har i tidigare Inlåning & Sparande visat att svenska hushåll har mycket hög sparbenägenhet i jämförelse med de flesta andra länder. SCB:s sparbarometer bekräftar bilden av att hushållen, trots kraftigt stigande bostadspriser och en ökad skuldsättning, sparar en stor del av sina inkomster.

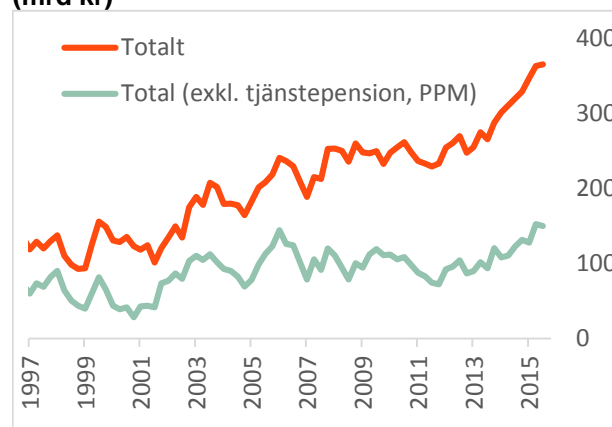
Räknar vi med värdeökningar så har hushållens finansiella tillgångar utöver de 150 miljarderna som hushållen satta undan ökat med ytterligare 141 miljarder de senaste fyra kvartalen till sammanlagt 5 118 miljarder kronor (8 854 miljarder om tjänstepension och PPM räknas med). Det motsvarar 184 procent av hushållens disponibla årsinkomst.

Kontosparande den populäraste sparformen

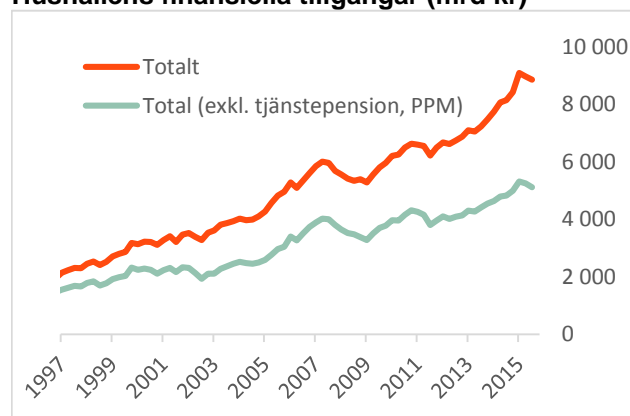
Av de 150 miljarder som hushållen satt undan under det senaste året har hela 117 satts in på konton, medan 39 miljarder sparats i fonder och 17 miljarder i privata försäkringar. Hushållen har sålt aktier, obligationer och andra värdepapper till ett värde av 19 miljarder kronor. De har också minskat sitt innehav av kontanter med 4 miljarder.

De senaste tio åren har hushållens hållit en låg riskprofil i sitt sparande. Det mesta av det finansiella sparandet har gått till inlåning, dvs det har till allra största delen satts in på traditionella bankkonton. Samtidigt har det skett en succes-

Hushållens finansiella sparande, årligt nettoflöde (mrd kr)

Hushållens finansiella tillgångar (mrd kr)

siv minskning av hushållens direkta innehav av värdepapper. Sparandet i privata försäkringar har varit den näst största sparformen men har tappat något till fonder de senaste åren. Fondsparandet har periodvis varit lågt de senaste tio åren med större uttag än insättningar, men verkar ha hämtat sig en del de senaste 2-3 åren.

Tittar vi på inlåningens andel av hushållens finansiella tillgångar så har den ökat från kring 20 procent för 8-10 år sedan till strax under 30 procent i dagsläget. Räknar vi med det kollektiva pensionssparandet så är det en uppgång från 12 till 17 procent.

Fler hushåll har utrymme att spara

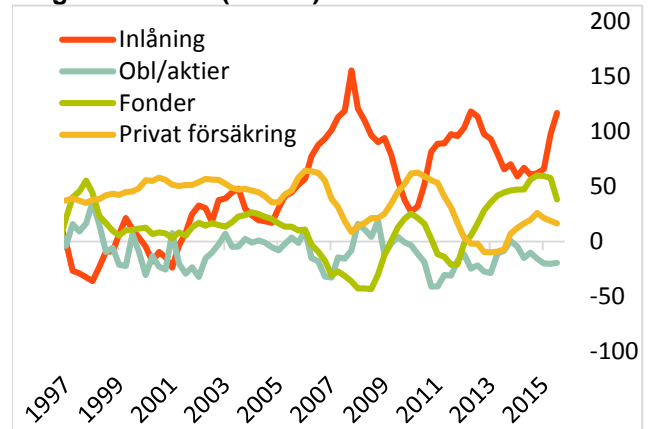
Samtidigt som hushållen ökat sitt finansiella sparande så har de också markant ökat kontosparandet. Det är anmärkningsvärt att det ökade intresset för kontosparande sammanfaller med att sparräntorna fallit drastiskt. Sannolikt är det en gynnsam ekonomisk utveckling i kombination med en minskad riskaptit som ligger bakom det ökade intresset. Antalet sysselsatta har ökat och realinkomsterna har stigit de senaste tio åren. Det har sannolikt inneburit att fler hushåll fått möjlighet att sätta undan lite av sin inkomst. Möjligen kan det vara så att dessa hushåll i första hand vill bygga upp en buffert för oförutsedda händelse och endast i andra hand har förhoppningar om en hög avkastning. Därför kanske de valt kontosparande i första hand. Samtidigt har utvecklingen också gynnat hushåll med hög inkomst, som brukar ha ett högt sparande men med mer riskabla sparformer. Möjligen är det så att en åldrande befolkning medfört att mer sparande går till icke-riskabla sparkonton, då äldre har kortare sparhorisont.

Ökad osäkerhet föder större försiktighet

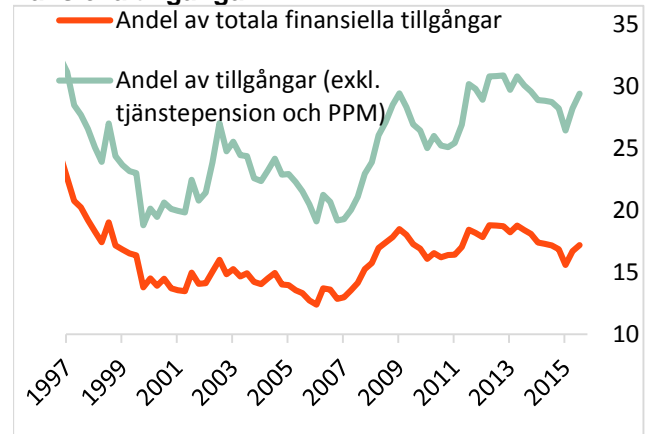
Förutsättningarna för ett högt sparande har ökat, men sannolikt har även viljan att spara stigit. Kanske hänger det ökade sparandet och rusningen till kontosparande ihop med att hushållen blivit försiktigare. Under 2000-talet har vi hunnit med en börskrasch, efter millennieskiftets IT-bubbla, en stor global finanskris och vi hör nu allt ljudigare varningar om rusande bostadspriser. Osäkerheten kring andra placeringsformer är kanske högre i dag än tidigare. Samtidigt präglas också andra delar av ekonomin av en ökad osäkerhet. I arbetslivet blir det vanligare med kortare projektanställningar på bekostnad av tillsvidareanställningar. För en del innebär det ökad osäkerhet kring hur stora de kommande månadernas inkomster kommer att vara. Det ökar behovet av en buffert. Kanske är det så att hushållen håller hårdare i sina slantar till följd av detta. Kanske är det också så att de känner större behov av att ha sparpengar tillgängliga för framtida behov och inte vill låsa upp dem.

Tor Borg, Chefsekonom SBAB

Hushållens finansiella sparande, olika sparformer, årligt nettoflöde (mrd kr)

Inlåningens procentuella andel av hushållens finansiella tillgångar

För mer information om Inlåning & Sparande,
vänligen kontakta:

Tor Borg, Chefsekonom SBAB

Telefon: 076-118 09 02

Epost: tor.borg@sbab.se

Twitter: [@tor_borg](https://twitter.com/tor_borg)

Blogg: sbab.se/bloggen

Inlåning & Sparande är en publikation från SBAB. Ansvarig för brevet är Tor Borg, tfn 076-118 09 02. Det har baserats på källor som bedöms som tillförlitliga. Rapporten är inte gjord för att utgöra det enda redskapet vid enskilda beslut om lån och investeringar. SBAB påtar sig inte något ansvar för direkt eller indirekt förlust till följd av beslut grundade på detta dokument. Citera gärna Inlåning & Sparande men ange alltid källa.

SBAB Bank AB (publ)

Besöksadress: Löjtnantsgatan 21 • Postadress: Box 27308
102 54 Stockholm

Tel 08-614 43 00 • Fax 08-611 46 00

www.sbab.se • E-post: info@sbab.se • (Org.nr. 556253-7513)